



Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

NOTÍCIES

DOCUMENTS

Publicació del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

núm. 7, desembre 2004

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya organitza una Jornada sobre teleporqueria

El debat sobre els continguts de l'anomenada teleporqueria va ser un dels eixos d'activitat més destacats del Consell durant el 2004. El 13 de desembre va tenir lloc una de les activitats principals: una Jornada sobre teleporqueria.

Durant el mes d'agost, el CAC va emetre un comunicat en què expressava la preocupació per l'increment dels espais de teleporqueria en les graelles televisives i, de manera intensiva, dins la franja d'horari protegit. Per tal d'elaborar unes normes d'actuació sobre aquests continguts, el Consell va obrir un període de consultes, del 9 de novembre al 13 de desembre, per recollir les aportacions d'operadors, professionals, persones usuàries i experts. El CAC, per la seva banda, va aportar un document de base de treball amb unes consideracions inicials i unes delimitacions de diversos conceptes relacionats amb la teleporqueria.

La Jornada sobre teleporqueria, que va tenir lloc a l'Auditori Winterthur de Barcelona, va comptar amb la participació dels sectors implicats. Entre altres, van intervenir-hi el president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach; la consellera d'Educació, Marta Cid; directius de Televisió Espanyola, Telecinco, Antena 3 TV, Televisió de Catalunya, BTV i Citytv; i representants del Síndic



de Greuges, del Col·legi de Periodistes de Catalunya, de l'Associació d'Usuaris de la Comunicació, del Consell General del Poder Judicial i de les diferents universitats catalanes.

En les diferents taules rodones es va parlar sobre què és la teleporqueria, quina transcendència social té, sobre els drets i les garanties jurídiques en risc de vulneració per part d'aquests continguts i sobre com regular i intervenir la teleporqueria.

Francesc Codina, va anunciar el compromís del Consell de premiar els operadors que presentin propostes de programació que s'allunyin dels continguts propis de la teleporqueria en els

propers concursos de concessions de llicències de televisió. En aquesta situació es troba tot el paquet de televisions locals que opten a llicències per emetre en Televisió Terrestre Digital. Codina va anunciar també la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de *la Instrucció general sobre protecció de la infància i l'adolescència, senyalització orientativa i dret a la informació de les persones usuàries dels serveis de televisió*. Aquesta Instrucció, que es de compliment obligat, desenvolupa, entre altres, criteris sobre la senyalització per als programes.

El president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, va destacar la

idoneïtat del debat sobre la teleporqueria. “Si el conjunt del país no fa res, seran els mercats els que prendran les decisions”, va explicar. Benach va subratllar la importància dels mitjans de comunicació en la configuració dels valors. “La televisió no és un simple instrument de lleure, sinó que crea valors i models de referència, i pot fer un país o fins i tot pot desfer-lo”.

Per la seva banda, la consellera d'Educació, Marta Cid, es va mostrar molt preocupada per determinats continguts que s'emeten en horari protegit i va anunciar que el seu departament treballa, conjuntament amb el CAC, en el programa d'educació audiovisual *Com veure la televisió? Material didàctic per a infants i joves*. Aquest material pretén ajudar el professorat a formar els i les alumnes com a telespectadors conscients i lúcid.

La vicepresidenta del CAC, Victòria Camps, va destacar, en l'acte de clausura, que el primer tòpic que el CAC ha de desmuntar és el de la indefinició de la teleporqueria, així com el de la subjectivitat dels drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge de les persones. Camps va afegir que l'impuls a l'autoregulació no implica només elaborar codis sinó complir-los.

Observatori del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

L'Observatori del Consell de l'Audiovisual va treballar durant el 2004 en tasques d'organització i preparació amb l'objectiu de ser plenament operatiu l'any 2005. L'Observatori, creat el mes

de juliol de 2003, és un sistema d'informació estable actualitzada periòdicament, que ha de facilitar als membres del Consell un coneixement directe de la realitat audiovisual de Catalunya. En concret, aporta informació sobre els operadors de ràdio i de televisió i sobre les empreses productores de continguts, i mostra tant la seva identificació accionarial, laboral i social com el volum de la seva oferta i la recepció que obté per part dels seus destinataris i destinàries.

En aquesta primera etapa, l'Observatori ha establert contacte amb totes les fonts primàries que han de subministrar les dades que conformaran el seu contingut. Tal com estava previst, va iniciar les seves actuacions amb la recopilació de dades sobre els operadors de televisió i de ràdio i sobre les empreses de producció independent. Així mateix, va treballar en el disseny i la implementació d'una base de dades prou potent per permetre complir abastament amb les seves funcions.

En relació amb els operadors de televisió, l'Observatori va rebre les respostes als qüestionaris especialitzats que s'havien tramès a les empreses i ajuntaments titulars de canals de televisió local a mesura que anaven rebent l'autorització administrativa del Decret 15/2003, de 8 de gener. Pel que fa a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), es van rebre les respostes als qüestionaris sobre Televisió de Catalunya i Catalunya Ràdio.

Respecte a les dades sobre els operadors de ràdio, es va procedir a un buidat

de les dades disponibles als Serveis de l'Administració del Consell, amb l'objectiu de realitzar durant el 2005 una tramesa de qüestionaris a fi que les empreses titulars les puguin validar i, si escau, complementar.

En relació amb les empreses de producció independent (dades empresarials, títols produïts, distribució i consum), durant el 2004 es van establir diferents àmbits de recerca, diferenciant l'animació de la resta de produccions.

Finalment, i a partir de les dades de què ja disposa l'Observatori, es van començar a elaborar els quadres de participacions accionaries dels principals grups de comunicació del sector de comunicació audiovisual existents a Catalunya.

Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual

El Consell va impulsar el 2004 la creació de la Mesa per a la Diversitat en l'Audiovisual, la finalitat de la qual és contribuir a fomentar la convivència, el respecte, el coneixement i l'intercanvi entre persones de les diferents filiacions culturals i compartir l'experiència de la recreació i la renovació de la cultura catalana. Aquesta Mesa agrupa representants de diversos grups culturals, institucions, empreses, col·lectius professionals, grups de recerca, entitats de suport, universitats, mitjans de comunicació i altres persones i òrgans interessats en la promoció d'una millor representació de la multiculturalitat i la diversitat en els mitjans audiovisuals de Catalunya.

Entre els seus objectius destaquen la reflexió sobre la representació de la diversitat cultural als mitjans audiovisuals; la posada en marxa de projectes de recerca i formació, sobre el camp temàtic constituït per l'audiovisual, el fet migratori i la diversitat; l'elaboració de propostes adreçades al sector audiovisual per a una millor promoció dels valors de la diversitat; la constitució d'un fons de materials audiovisuals de referència que s'hagin caracteritzat per la seva contribució al diàleg intercultural i la diversitat; i la col·laboració en les actuacions del CAC en matèria de promoció de la diversitat en l'audiovisual.

Fòrum d'entitats de persones usuàries de l'audiovisual

De manera regular, el Fòrum d'entitats de persones usuàries de l'audiovisual organitza grups de treball específics per analitzar l'audiovisual i elaborar documents que promoguin la qualitat de continguts i el bon ús dels mitjans.

Durant el 2004, el grup de treball d'infants i joves va elaborar el document *Televisió i família. Senyalització de programes televisius*. Aquest document, publicat en format díptic, pretén divulgar la senyalització de la programació televisiva, especialment en l'horari protegit i orientar les famílies perquè puguin valorar el grau de maduresa dels infants i decidir si poden veure o no determinats continguts. Al llarg de l'any, el Fòrum va distribuir més de vint mil exemplars d'aquest díptic a una cinquantena de centres de primària i secundària de Catalunya.

El grup de treball de discriminació de les persones, que es va reunir tretze vegades, va finalitzar els documents sobre la discriminació per raons de salut, gènere, ètnia i edat. Aquests textos serviran com a documents de treball per tal d'elaborar unes recomanacions sobre aquestes qüestions. Per la seva banda, el grup de persones usuàries va treballar en l'elaboració d'un document sobre els concursos televisius.

Finalment, el grup de formació, que va reunir-se en deu ocasions el 2004, va treballar en el document *L'educació en comunicació audiovisual*, que aborda l'educació en comunicació audiovisual des d'una doble vessant: l'audiovisual com a matèria d'estudi i com a recurs per a l'ensenyament.

Agència de Qualitat d'Internet

Amb més de mil membres adherits, l'Agència de Qualitat d'Internet (IQUA) va comptabilitzar a finals del 2004 un total de 370 pàgines web que van obtenir el segell de qualitat "IQ", que acredita el compliment dels nivells de qualitat establerts.

Durant l'any es van crear dos nous grups transversals de treball: el de protecció de menors i el de publicitat. L'objectiu del primer és l'elaboració d'un document sobre les transaccions i les dades que poden ser perjudicials per als i les menors. Unes cinquanta entitats participen en aquest grup, que també pretén definir els indicadors de qualitat en matèria de protecció de menors. El grup de treball transversal de publicitat es va crear amb

l'objectiu de definir els requeriments que s'han d'assolir pel que fa a la publicitat per tal d'obtenir el segell "IQ".

En relació amb els que es troben en ple rendiment, el grup transversal legal va treballar en la possibilitat d'inscriure un codi de conducta com el de l'IQUA en les agències de protecció de dades que hi ha a Espanya; el de qualitat va continuar amb l'estudi i l'elaboració d'uns criteris mínims i comuns de qualitat aplicables a tothom i el grup transversal de seguretat va treballar en l'establiment d'uns indicadors sobre la seguretat a Internet.

També es van crear dos nous grups de treball sectorials: el d'administracions públiques i el d'educació. El primer pretén conscienciar les administracions públiques de la necessitat de modernitzar i aplicar als webs uns estàndards de qualitat i seguretat per millorar les expectatives de confiança i la interacció amb la ciutadania. El grup de treball sectorial d'educació va treballar en l'elaboració d'uns indicadors de qualitat per a les pàgines web d'àmbit universitari. Per la seva banda, el grup de treball sectorial dels centres d'accés públic a Internet (CAPIS), ultima un protocol de qualitat referent als cibercafès.

El 24 i 25 de novembre l'IQUA va organitzar les I Jornades de Qualitat a Internet, a la seu de l'Associació de la Premsa de Madrid. La trobada va reunir prop d'un centenar d'experts del sector i va servir per constatar la necessitat d'incrementar els nivells de qualitat de la xarxa i per debatre quines són les

diferents vies per aconseguir aquest objectiu. En la cloenda es va anunciar la convocatòria del I Premi IQUA a la qualitat a Internet, que valorarà les pàgines web que compleixin nivells alts d'usabilitat, d'accessibilitat i de tecnologia, tot i que també tindrà en compte qüestions de disseny i contingut.

En l'àmbit europeu l'IQUA va treballar conjuntament amb vuit organismes europeus més que promouen la qualitat a Internet en el projecte Quatro (Quality Assurance and Content Description project), que s'emmarca en el programa *Per un Internet més segur* de la Unió Europea. Aquest projecte, que es financia amb fons europeus, té com a objectiu impulsar un segell de qualitat d'àmbit europeu.

Oficina de defensa de l'audiència

Durant el 2004, l'ODA va atendre directament un total de 788 sol·licituds, de les quals 758 van ser queixes, la majoria sobre la programació i la publicitat. Com ja és habitual, i pel que fa al tipus d'operador, el major nombre de queixes rebudes tenen relació amb la televisió i, en menor proporció, amb la ràdio i Internet.

Els motius pels quals les persones usuàries es van adreçar a l'ODA són múltiples i diversos. Les queixes més freqüents van ser, en primer lloc, per la manca de pluralisme social; en segon lloc, per la manca d'honestedat informativa; en tercer lloc, per la presència de continguts ofensius; en quart lloc, per la presència de continguts poc adequats per als infants i els joves; i, en cinquè lloc, per la presència de continguts violents. Tanmateix, cal precisar que bona part de les queixes relacionades amb el pluralisme social i l'honestedat informativa van ser motivades per

l'emissió de dos programes concrets de debat. Les persones reclamants afirmaven que al programa *Millenium* intitulat *Noves famílies* i emès el dia 10 de gener al 33, en el qual es parlava sobre l'homosexualitat, no hi havia cap participant que es manifestés en contra del posicionament gai. Pel que fa al programa *Coses que passen*, emès el 6 de febrer a TV3, les persones reclamants es queixaven dels comentaris i del posicionament del conductor del programa en relació amb la violència domèstica i l'Església. En els dos casos, el Ple del Consell va desestimar les queixes.

Durant el 2004, el Consell va considerar un total de 533 reclamacions, corresponents a queixes adreçades a l'Oficina de Defensa de l'Audiència, a instància de particulars, grups polítics i associacions. La tendència d'anys anteriors —en què el gruix de queixes corresponien a anuncis publicitaris—, va variar, bàsicament, perquè el gran nombre de reclamacions es van concentrar en els programes de debat abans esmentats.

El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya va dictar 48 decisions pel que fa a les reclamacions cursades a partir de les queixes a l'ODA. En total, el Consell en va estimar dues reclamacions, corresponents a continguts de publicitat.

Pel que fa a la primera, sobre l'anunci *Plan autónomos 10* de Vodafone, el Consell va resoldre que podia induir a error atès que informava de les limitacions i restriccions de les condicions ofertes a través d'un text sobreimprès que, tant per la mida com pel fet de no ser estàtic, era totalment il·legible per a una persona telespectadora.

En relació amb la segona reclamació

estimada, el Ple del Consell va considerar que l'anunci *Iberdrola 'energia verda'* constituïa un supòsit de publicitat enganyosa perquè podia induir a error o engany respecte a l'origen de l'energia denominada *verda*, ja que s'informava els consumidors i consumidoras que l'energia verda contractada prové exclusivament de fonts 100% renovables, que és 100% respectuosa amb el medi ambient i 100% ecològica. Amb aquestes referències es feia creure als i les clients que hi havia una relació directa entre l'energia generada a través de les fonts renovables i la que es pot contractar mitjançant la companyia elèctrica Iberdrola.

En conseqüència, en tots dos casos, el Consell va instar Televisió de Catalunya a no tornar a emetre les campanyes publicitàries esmentades mentre no s'adeqüin a la legislació vigent.

A més de les reclamacions estimades a partir de les queixes dels usuaris i usuàries dels mitjans audiovisuals a l'Oficina de Defensa de l'Audiència, el CAC va dur a terme 7 actuacions que van ser resoltes per l'operador abans que el Consell redactés una decisió.

Juliol 2004

Conveni amb el CGPJ

Per tal de promoure l'autoregulació en els mitjans audiovisuals, el Consell General del Poder Judicial (CGPJ), la Federació d'Associacions de la Premsa d'Espanya (FAPE) i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya van acordar impulsar l'elaboració d'un conveni d'autoregulació sobre el tractament dels judicis per televisió. A la reunió, que va tenir lloc a Madrid, hi eren presents

Enrique López, portaveu del CGPJ, Fernando González Urbaneja, president de la FAPE, i Francesc Codina, president del CAC. Aquest conveni pretén dotar d'un marc estable en les relacions entre els mitjans de comunicació i el poder judicial en relació amb la cobertura dels processos judicials per televisió.

1 de juliol

Conveni del CAC amb el Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques

El CAC va signar un conveni marc de col·laboració amb el Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya, així com un conveni específic per regular les condicions d'organització d'un concurs d'idees publicitàries amb la finalitat de fer un anunci televisiu sobre l'Oficina de Defensa de l'Audiència (ODA).

6 de juliol

Presentació del CAC a la Universitat Rovira i Virgili

El conseller Joan Manuel Tresserras va pronunciar la conferència "Com controlar el *Big Brother*?" La tasca del CAC", en el curs d'estiu de la Universitat Rovira i Virgili. Durant la ponència, el conseller va explicar quines són les funcions del CAC en relació amb els continguts televisius.

8 de juliol

Assemblea del DAB

El conseller Fernando Rodríguez Madero va participar a l'Assemblea General del Foro de la Radio Digital, que va tenir lloc a Madrid. Aquesta associació, formada per operadors públics i privats i per fabricants d'equips emissors i receptors té com a objectiu impulsar el desenvolupament de la ràdio digital a l'Estat espanyol.

8 de juliol

Lliurament dels Premis CAC a la Investigació i concessió d'ajuts

El treball *Assalt a la xarxa. La batalla decisiva dels mitjans de comunicació en català*, dirigit per la catedràtica de Universitat Autònoma de Barcelona Rosa Franquet, va guanyar el XVI Premi CAC a la Investigació sobre Comunicació Audiovisual. El lliurament del guardó, dotat amb 10.000 euros, va tenir lloc al Centre de Convencions Winterthur. L'objectiu d'aquests premis és la promoció i difusió de la recerca en l'audiovisual. En aquesta edició, el jurat va decidir atorgar també una menció al treball *El espíritu del reportaje*, del periodista Jaume Vilalta.

Com a mostra del compromís del CAC amb el món acadèmic, es van fer públics els resultats de la I Convocatòria d'ajuts a projectes de recerca sobre comunicació audiovisual en què es van concedir ajuts a cinc projectes de recerca: *Publicitat audiovisual i trastorns del comportament alimentari. De l'estereotip publicitari adult a la realitat preadolescent*, presentat per Mònika Jiménez; *El tractament de la diversitat cultural als mitjans audiovisuals segons telespectadors joves*, d'Enric Prats; *La publicitat dels aliments funcionals: noves tecnologies alimentàries i la seva adequació als principis d'ètica publicitària*, presentat per Emilio Fernández, Joaquim Puig, José Luis Terrón i Manel Vinyals; *De nens exigents i joves lliures: el corpus normatiu subjacent en la matèria publicitària*, d'Isaac González i Ricard Benito; i *Los nuevos modelos de mujer y de hombre de la publicidad televisiva actual*, de José Manuel de Pablos. El total dels ajuts assignats és de 19.700 euros.

L'acte de lliurament va comptar amb la presència del president del CAC, Francesc Codina; del subdirector gene-

ral de Recerca de la Generalitat de Catalunya, Josep Maria Vilalta, en representació del conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Carles Solà; i de la vicepresidenta del CAC i presidenta del jurat, Victòria Camps.

Amb la clausura d'aquesta edició va quedar obert el termini per presentar treballs per al XVII Premi CAC a la Investigació, i la II Convocatòria per a la concessió d'ajuts a projectes de recerca sobre comunicació audiovisual. En aquest cas, s'adjudicaran fins a un màxim de trenta mil euros entre totes les propostes de recerca beneficiades.

9 de juliol

Presentació a la Universitat de Girona

La vicepresidenta Victòria Camps va presentar el Consell de l'Audiovisual de Catalunya a la Universitat de Girona amb una conferència sobre la creació, les funcions i les activitats que duu a terme el CAC en la seva tasca de regular l'audiovisual català.

13 de juliol

Reunions de col·laboració

El conseller Antoni Bayona es va reunir amb representants del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i el Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC) amb vista a futures col·laboracions entre entitats. La reunió va tenir lloc a la seu del TSJC, a Barcelona.

15 de juliol

El nou marc jurídic i el CAC

El president del CAC, Francesc Codina va pronunciar la conferència "El CAC dant del nou marc jurídic", en les jornades COMunicar de prop. Ràdios municipals a Catalunya que, organitzades per COMRàdio, s'emmarcaven en el Fòrum Barcelona 2004. Durant la conferència

va parlar sobre les fites aconseguides i els reptes pendents, l'estat de la legislació audiovisual i la situació del sector de l'audiovisual públic i el compromís del Consell amb la comunicació de proximitat.

16 de juliol

La televisió i els infants

Amb motiu del curs d'estiu *La televisión y los niños* que va organitzar la Universidad Rey Juan Carlos, la vicepresidenta Victòria Camps va abordar la problemàtica de l'autoregulació, la regulació i l'ètica en la programació televisiva. Durant el curs també es va debatre sobre el consum i l'oferta televisiva, l'educació i la televisió, la indústria televisiva i els menors com a teleespectadors i teleespectadores.

16 de juliol

Els consells audiovisuals, a debat

La Universidad Complutense va organitzar a El Escorial el curs d'estiu *Los Consejos Audiovisuales Independientes: garantía de la sociedad democrática*, i va convidar la vicepresidenta Victòria Camps a participar-hi per parlar sobre l'experiència del CAC.

21 de juliol

Identitat i diversitat

Dins el marc del Fòrum Barcelona 2004, el conseller Joan Manuel Tresserras va participar al diàleg "Globalització, identitat i diversitat" que, dirigit pel professor Manuel Castells, també va comptar amb la intervenció de Fernando Henrique Cardoso, Josep Fontana i David Held, entre altres.

27 de juliol

Setembre 2004

Audiovisual i família

El president Francesc Codina, la vice-

presidenta Victòria Camps i la consellera Núria Llorach van participar a la jornada Mitjans de comunicació audiovisual, família i valors organitzada per l'Institut Català de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona. Va tractar-se el poder socialitzador dels mitjans de comunicació en l'educació dels infants i joves i es va analitzar quina influència tenen.

6 de setembre

Seguretat a la societat de la informació

El conseller Josep Maria Carbonell va pronunciar una ponència al seminari Seguretat i diversitat cultural: diàleg intercultural i mediació a l'era digital en el marc del diàleg "Promoure la convivència i la seguretat a la societat de la informació". El diàleg estava organitzat pel departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya i UNITAR dins el marc del Fòrum Barcelona 2004.

10 de setembre

Televisió d'alta definició

Amb motiu de la Tercera Diada de les Telecomunicacions a Catalunya que organitza el Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics de Telecomunicacions de Catalunya (COETTC), el conseller Josep Maria Carbonell va presidir i moderar la taula rodona "Noves necessitats dels usuaris en la visió d'imatges d'alta definició: producció, distribució i tractament de les imatges".

9 de setembre

Octubre 2004

10a Assemblea del WorldDAB Forum

El conseller Fernando Rodríguez Madero va assistir a la 10a Assemblea General del WorldDAB Forum, que va tenir lloc al Palau de la Generalitat. La trobada va comptar amb la participació

d'experts de diferents països i es va centrar en el desenvolupament i la implantació de la ràdio digital a escala internacional.

1 d octubre

Conveni amb RTVE

A la seu del CAC, el president Francesc Codina, i la directora general de Radiotelevisió Espanyola (RTVE), Carmen Caffarel, van signar el 5 d'octubre un conveni marc de col·laboració entre les dues entitats. Entre altres aspectes, preveu que l'ens públic faci difusió de l'Oficina de Defensa de l'Audiència del CAC en els seus mitjans amb l'emissió de l'espot publicitari de l'ODA.

5 d octubre

Reunió de l'IIC a Jamaica

A mitjans d'octubre, el president del CAC, Francesc Codina, va participar a la reunió anual del International Institute of Communications (IIC), que va tenir lloc a Jamaica. L'IIC és una institució que agrupa organismes reguladors de l'audiovisual, operadors, empreses del sector, governs i acadèmics amb l'objectiu de debatre sobre les tendències actuals del sector de la comunicació i promoure l'accés de les persones d'arreu del món als mitjans. El CAC ha estat present en les dues últimes reunions de l'IIC amb especial interès pel Fòrum Internacional de Reguladors, que és l'únic espai de discussió sobre la regulació d'abast mundial. Durant aquest Fòrum, el Consell va donar a conèixer el projecte de la Xarxa de la Regulació Audiovisual i la Diversitat Cultural.

11 i 12 d octubre

Publicitat enganyosa

L'Institut Català del Consum va dedicar la sisena edició de la Jornada europea de consum a debatre sobre les dimen-

sions i efectes de la publicitat enganyosa. El conseller Joan Manuel Tresserras va participar-hi amb la ponència "Com enganya el consumidor a la publicitat?"

14 d octubre

Segona reunió ordinària de l'EPRA

Després de la reelecció del conseller Joan Botella com a vicepresident de la Plataforma d'Autoritats Reguladores Europees (EPRA) el passat mes de juny, l'organització es va tornar a reunir en sessió ordinària a Istanbul. El CAC va comptar amb la participació dels consellers Josep Maria Carbonell i Domènec Sesmiolo. En aquesta ocasió, els temes tractats van centrar-se en els efectes de la concentració dels mitjans de comunicació i en el seguiment del procés de revisió de la Directiva europea Televisió sense Fronteres, per part de les institucions europees.

14 i 15 d octubre

Debat sobre la ràdio pública

El conseller Fernando Rodríguez Madero va participar a la taula rodona "La tutela social de la radio pública", en el marc de les Jornades obertes del desè aniversari de Radio 5 TN. A la taula rodona també van ser-hi presents representants de consells d'administració de RTVE, del Consell Consultiu per a la Reforma dels Mitjans de Comunicació de Titularitat de l'Estat i el president de l'Associació d'Usuaris de la Comunicació.

21 d octubre

Premis Octubre

El conseller Joan Manuel Tresserras va pronunciar la conferència inaugural del congrés Els mitjans de comunicació durant la Transició, desenvolupat en el marc de la XXXIII edició dels Premis Octubre que van tenir lloc a València.

26 d octubre

Segona reunió d'autoritats reguladores

El 2004 el Consell va assistir a la segona reunió anual del Grup d'alt nivell d'executius d'Autoritats Reguladores en l'Audiovisual que va tenir lloc a Brussel·les i va versar sobre la regulació dels continguts audiovisuals, les normes de publicitat, el dret a la informació i va aprofundir en diversos aspectes de la Directiva europea Televisió sense Fronteres.

27 d octubre

Novembre 2004

Ampliació del conveni amb Tele-5

El mes de març el Consell de l'Audiovisual de Catalunya i Gestevisión Telecinco, SA van signar un conveni de col·laboració. Vuit mesos després, totes dues entitats han firmat un annex al conveni per senyalitzar la programació emesa per l'operador en horari protegit. Aquesta ampliació especifica que l'operador farà servir com a orientació els criteris del CAC, mentre que el Consell comprovarà periòdicament l'ús d'aquests criteris en la senyalització de la programació de la cadena. La firma de l'annex va tenir lloc a la seu del Consell per part del president, Francesc Codina, i el conseller delegat de Tele-5, Paolo Vasile.

2 de novembre

Procediment sancionador contra dues televisions locals que emeten concursos i xats

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya va iniciar el procediment sancionador arran de les denúncies de teleespectadores i teleespectadores arribades a l'Oficina de Defensa de l'Audiència sobre els continguts de les emissions pels canals 28 i 35, identificats amb el logotip

MX (el canal 35, de manera ocasional), i que emeten concursos i xats. Després d'una anàlisi per part dels serveis tècnics del CAC, el Consell va considerar que aquestes emissions podrien constituir un supòsit de publicitat enganyosa, d'acord amb la Llei de l'Estat 25/1994, de 12 de juliol, que transposa la Directiva europea de Televisió sense Fronteres, i la Llei de l'Estat 34/1988, d'11 de novembre, general de publicitat, així com la Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i dels adolescents.

En relació amb la mecànica dels concursos, on es fa una pregunta molt senzilla que ningú no encerta mentre moltes persones teleespectadores queden retingudes en un telèfon de tarificació addicional, el CAC va posar aquests fets en coneixement del fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Josep Maria Mena, per si poden ser constitutius de delictes. El CAC també va enviar notificacions a la Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i Societat de la Informació, a la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i a les operadores Retevisión, Tradia-Difusió Digital Societat de Telecomunicacions, i Red de Banda Ancha de Andalucía.

3 de novembre

Educació i mitjans de comunicació

El president del CAC, Francesc Codina, i la vicepresidenta, Victòria Camps, van participar en les jornades "Educación y Medios de Comunicación", organitzades pel Consejo Audiovisual de Navarra. Entre altres qüestions, es van tractar algunes de les conclusions del *Llibre Blanc: L'educació en l'entorn audiovisual*, elaborat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

4 de novembre

Reunió d'autoritats reguladores

El Consejo Audiovisual de Navarra (CAN) va organitzar a Pamplona una reunió d'autoritats reguladores de l'audiovisual de tot l'Estat. Per part del CAC hi van assistir el president, Francesc Codina, i el conseller Joan Botella. Durant la trobada, es van donar a conèixer alguns dels projectes del Govern espanyol en matèria audiovisual, com ara la reforma dels mitjans de titularitat pública de l'Estat o la possible creació d'un organisme de regulació d'àmbit espanyol i les diferents vies de col·laboració que podria mantenir amb els consells autonòmics existents.

5 de novembre

Festival Internacional de Televisió

La consellera Núria Llorach va formar part del jurat del Festival Internacional de Televisió de Barcelona organitzat per l'Observatori Europeu de la Televisió Infantil. Durant el desenvolupament del Festival, la consellera va pronunciar una conferència adreçada a estudiants del cicle Formatiu d'Educació Infantil de l'IES Ronda de Lleida sobre les accions que desenvolupa el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

16 al 18 de novembre

Concurs de l'anunci de l'ODA

Arran del conveni de col·laboració amb el CAC, el Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya va organitzar el I Concurs de Joves Creatius. Obert a membres d'aquesta associació professional menors de 28 anys, el projecte guanyador estava dotat amb 6.000 euros. El jurat, format per representants d'ambdues institucions, va seleccionar la campanya: *Tu no estàs programat, defensa't*, de Lorena Serra. La resolució del concurs va coincidir amb la inauguració del IV Cicle dels Dijous de la Comunica-

ció, organitzats pel Col·legi a l'Auditori del Museu Colet de Barcelona.

18 de novembre

Seguiment de l'aranès

En el marc de la Comissió de Seguiment de l'Audiovisual en aranès, el conseller Jaume Serrats i Ollé es va reunir amb representants del Conselh Generau d'Aran a Arròs, Vall d'Aran, per parlar de l'estat de la llengua aranesa a l'audiovisual.

18 de novembre

Ponència sobre els consells audiovisuals

Les funcions i el funcionament de les autoritats reguladores de l'audiovisual va ser el tema de la ponència del president del CAC, Francesc Codina, en la seva participació a la taula rodona "Función e actuación dos consellos audiovisuais", el marc de les XV Jornadas de Comunicación Interdepartamental da Xunta de Galicia que van tenir lloc a Lugo.

20 de novembre

Seminari

El conseller Joan Botella va participar en taula rodona sobre mitjans de comunicació públics en el marc del VI Seminari de Comunicació Local, titulat "25 Anys de Comunicació Municipal. On som i on anem", que va tenir lloc a Barcelona.

25 de novembre

Fòrum de la Televisió i el Cinema europeu

La consellera Núria Llorach i els consellers Josep Maria Carbonell i Jaume Serrats i Ollé van assistir al XVI Fòrum de la Televisió i el Cinema europeu, que va tenir lloc a Viena organitzat per l'Institut Europeu dels Mèdia (EIM). Entre d'altres qüestions, es va parlar del repte que suposa per a la regulació audiovisual i per al sector en general

l'ampliació de la Unió Europea i la conseqüent aparició de nous mercats europeus.

25 i 27 de novembre

Com funciona el CAC?

El president, Francesc Codina, va parlar sobre què és i com funciona el CAC en el seminari Cal Consell, organitzat per diverses entitats del País Valencià: la Fundació Societat i Progrés, la Fundació per a la investigació audiovisuals, la Unió de consumidors de la Comunitat valenciana (UCE) i la Universitat de València.

29 de novembre

La cultura catalana, convidada a Mèxic

El conseller Antoni Bayona va participar a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara (Mèxic), com a ponent en la taula rodona Consolidación democrática y cultura cívica. El conseller va pronunciar la conferència "Una aproximación desde los medios de comunicación audiovisual, con especial referencia a la realidad catalana". En la seva edició del 2004, la Fira tenia la cultura catalana com a convidada d'honor.

30 de novembre

Reunió de treball a Vitòria

El conseller Domènec Sesmllo va mantenir a Vitòria una reunió de treball amb el viceconseller d'Administració i Planificació del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme, José Ignacio Zudaire, el director de Difusió del Departament de Cultura del País Basc, José Antonio Arbelaiz, i l'assessor de la consellera de Cultura, Ramon Zallo, amb l'objectiu d'establir una via d'interlocució ordinària amb les institucions basques competents en matèria audiovisual.

30 de novembre

Quinze anys de televisió privada

Els consellers Josep Maria Carbonell, Fernando Rodríguez Madero i Jaume Serrats i Ollé van representar el CAC a la jornada 15 años de la televisión privada en España, organitzada per la Unión de Televisiones Comerciales Asociadas (UTECA) a Madrid.

1 de desembre

Compareixença a Madrid

El president del CAC, Francesc Codina, va comparèixer davant del Consell d'Administració de Ràdiotelevisió Espanyola per explicar els objectius i el funcionament de l'autoritat reguladora de l'audiovisual català. La compareixença va tenir lloc a Madrid.

2 de desembre

Marc de col·laboració amb la Universitat de Vic

El Consell va signar un conveni marc de col·laboració amb la Universitat de Vic amb l'objectiu d'aprofundir en les relacions científiques, tècniques i de recerca d'ambdues institucions.

20 de desembre

Instruccions

D'acord amb la lletra *f* de l'article 10 de la Llei del CAC, el Consell està facultat per adoptar instruccions generals de caràcter vinculant adreçades als operadors per tal de garantir el compliment de la legislació vigent en l'àmbit de les seves competències. Durant el 2004, el Ple del Consell va aprovar dues instruccions generals:

Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre protecció de la infància i l'adolescència, senyalització orientativa i dret a la informació de les persones usuàries dels serveis de televisió

Aquesta instrucció, aprovada en el Ple del 17 de novembre, desenvolupa la normativa sobre protecció de la infància i l'adolescència, en relació amb la programació, la publicitat i altres serveis de televisió mitjançant la qualificació i la senyalització de la programació d'acord amb les categories d'edat i pautes horàries d'emissió. Així mateix, té per objecte garantir el dret a la informació de les persones usuàries dels serveis de televisió.

Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre la presència de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès en els mitjans de comunicació audiovisuals

La instrucció, aprovada en el Ple del 17 de novembre, desenvolupa les obligacions dels mitjans de radiodifusió televisiva i sonora en relació amb la normalització i la protecció de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès com a principis bàsics de programació en els mitjans de comunicació audiovisuals.

Estudis i informes

Resum dels estudis i els informes elaborats pel Servei d'Anàlisi de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya entre els mesos de juliol i desembre de 2004.

El tractament informatiu del desenllaç del segrest d'una escola de Beslan (Ossètia del Nord) durant els dies 3, 4 i 5 de setembre de 2004

Aquest informe analitza el tractament de les informacions sobre el segrest d'una escola a la població de Beslan (Ossètia del Nord), els dies 3, 4 i 5 de setembre de 2004. En concret, es va analitzar tota la informació sobre el tema emesa en els teletinformatius de migdia i de vespre així com els especials informatius entre les 10.00h del 3 de setembre i les 24.00h del 5 de setembre de 2004, en les cadenes TV3, TVE-1 (inclosa la desconnexió per a Catalunya), Tele-5, Antena 3 TV i la local BTV.

Quant a la metodologia, es va analitzar la reacció informativa de cada una de les cadenes, l'atenció informativa i l'adequació de les informacions a les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de les tragèdies personals* del CAC.

www.audiovisualcat.net/recerca/informe12-11-04.pdf

Tractament informatiu de les detencions de deu ciutadans d'origen pakistanès el 15 de setembre de 2004

L'objecte d'aquest informe és analitzar les informacions sobre el tractament informatiu de les detencions de deu ciutadans d'origen pakistanès el 15 de setembre de 2004. En particular, es va analitzar tota la informació emesa en els teletinformatius d'àmbit català (TV3, K3/33, TVE a Catalunya) i de les emissores locals de Barcelona (BTV i Citytv), entre el 15 i el 21 de setembre en els

dos principals teletinformatius de cada cadena (migdia i vespre).

Quant a la metodologia, s'analitza l'atenció informativa que va donar-li cadascuna de les cadenes, l'adequació de les informacions a les *Recomanacions sobre el tractament informatiu de la immigració* del CAC i el tractament informatiu que va es donar a les persones i a la comunitat pakistanesa: lesió dels drets a la intimitat i a la presumpció d'innocència.

www.audiovisualcat.net/recerca/informe14-12-04.pdf

Informe sobre la publicitat de joguines durant la campanya de Nadal

Com cada any, el Consell va elaborar un estudi sobre la publicitat de joguines per a infants i adolescents emesa per les emissores estatals (TVE1, La 2, Tele-5 i Antena 3 TV), nacionals (TV3 i K3/33) i les emissores locals de Barcelona BTV i Citytv, durant dos dies de la campanya de Nadal. En aquest cas, es va analitzar la publicitat emesa durant l'horari protegit dels dies 29 de novembre i 1 de desembre de 2003. L'horari es va seleccionar en funció de la franja subjecta a protecció dels menors d'edat segons la Llei de l'Estat 25/1994, de 12 de juliol, d'incorporació a l'ordenament jurídic espanyol de la Directiva 89/552/CEE, modificada per la Llei 22/1999.

En total, es van analitzar els programes publicitaris emesos durant 256 hores (l'equivalent a 32 hores per cadascuna de les vuit cadenes estudiades). Durant els dos dies estudiats es van emetre 1.657 inserts publicitaris de joguines adreçats a

menors d'edat, 6,4 per hora (tot i que BTV no en va emetre cap i Citytv només dos), la qual cosa significa un increment de 0,7 punts percentuals respecte de la dada de l'any anterior (5,7 formes publicitàries de joguines per hora d'emissió).

Dels resultats de l'anàlisi es pot concloure que TVC va emetre en català el 84,6 per cent dels anuncis de joguines, més del doble que l'any anterior, on la xifra va ser del 38,1 per cent. No obstant això, en un 13,2 dels anuncis emesos en català a TVC, la cançó promocional era cantada en llengua castellana.

Així mateix, l'informe posa de manifest que, en el conjunt de les televisions, els estereotips de gènere van augmentar fins a arribar al 44,8% dels anuncis emesos, un 2,5 % més que l'any anterior. Cal subratllar també que el 77,3% dels anuncis van incorporar sobreimpresions informatives, que ajuden els infants, però sobretot els pares i mares, a conèixer les característiques i el preu de les joguines publicitades.

www.audiovisualcat.net/recerca/joguines2003-2004.pdf

Informes sobre l'observança del pluralisme a la televisió i a la ràdio Mesos de maig, juny, juliol i setembre de 2004. Dades dels trimestres març-maig, abril-juny, maig-juliol i juliol-setembre de 2004

Tal com s'ha portat a terme fins ara, i per verificar el compliment de les obligacions dels operadors en relació amb el pluralisme, el Consell elabora informes periòdics que presenta al Parlament.

Els informes sobre l'observança del pluralisme a la televisió i a la ràdio consten de dues parts diferenciades: la primera part constitueix el corpus central de l'informe i correspon als teletinformatius de migdia i vespre d'àmbit català; la segona part és un annex amb els espais de tertúlia, entrevistes i debat de TV3, 33, BTV, així com de TVE a Catalunya en el període de campanya electoral, Catalunya Ràdio i COMRàdio.

Pel que fa als teletinformatius, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha fet un seguiment de la distribució temàtica i territorial de la informació dels teletinformatius d'àmbit català dels mesos de març, abril, maig, juny, juliol i setem-

bre d'enguany. Amb relació als actors, s'ha analitzat la variable sexe, el temps de paraula, l'associació del temps de paraula a la notícia, les agrupacions a les quals pertanyen els actors i la posició dels actors polítics. En l'informe corresponent al mes de setembre, pel que fa al temps de paraula dels actors, s'inclouen dades dels darrers tres mesos.

En el cas dels espais de tertúlia, entrevistes i debat, s'ha elaborat una llista amb els actors polítics i no polítics que intervenen en cadascun d'aquests espais. D'altra banda, també s'ha elaborat una relació dels actors polítics i no polítics, la seva activitat, la corresponent agrupació i la tipologia de les seves in-

tervencions (tertúlia, entrevista o debat).

www.audiovisualcat.net/recerca/pluralismemaig2004.pdf

www.audiovisualcat.net/recerca/pluralismejuny2004.pdf

www.audiovisualcat.net/recerca/pluralismejuliol2004.pdf

www.audiovisualcat.net/recerca/pluralismesetembre2004.pdf

Visites al CAC

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha rebut, en els últims mesos, la visita de diversos representants institucionals i socials que han volgut conèixer les seves instal·lacions i funcionament. Destaquem les visites següents.

- Delegació de la **Junta d Andalusia**: **Matilde Santiago**, directora general de Comunicació Social; **Francisco Robles**, cap del Servei d'Inspecció i Règim Sancionador, i **Sergio Pascual**, cap del Servei de Radiodifusió
- **Artur Mas**, secretari general de Convergència Democràtica de Catalunya
- **David Madí**, secretari executiu i de l'Àrea de Comunicació i Estratègia
- **Marta Selva**, presidenta de l'Institut Català de la Dona i **Anna Solà**, gerent
- **Marta Cid**, consellera d'Educació
- **Rafael Ribó**, Síndic de Greuges
- **Carmen Caffarel**, directora general de Radiotelevisió Espanyola (RTVE);

Joan Tapia, director del Centre de Producció de Programes de TVE a Catalunya; **Eladio Jareño**, director de Programes Infantils de TVE; **Anna Batllebó**, membre del Consell d'Administració de RTVE i **Josep Ramon Mòdol**, president del Consell Assessor de RTVE a Catalunya

- **Carles Solà**, conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació;
- **Jordi Bosch**, director del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació
- **Pere Navarro**, alcalde de Terrassa, i **Ramon Bosch**, regidor de Societat del Coneixement

- Delegació del **Consell per a la reforma dels mitjans de comunicació de titularitat de l'Estat (Coreme)**: el president **Emilio Lledó**, els membres **Enrique Bustamante**, **Fernando Fernández Savater** i **Fernando González Urbaneja** i l'expert en temes de finançament **Miguel Ángel Arnedo**
- **Francisco Ros**, secretari d'Estat de Telecomunicacions i **Ramón Palacios**, director general de Red.es
- **Maria Eugènia Alegret**, presidenta del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya elabora les seves publicacions pròpies. Edita periòdicament la revista de comunicació *Quaderns del CAC*, així com altres documents i informes.

Quaderns del CAC, núm. 19-20 "11-14-M: la construcció televisiva"

L'atemptat a Madrid de l'11 de març de 2004, a quatre dies de les eleccions espanyoles del 14 de març, provocà una situació d'excepcionalitat tant en el sistema polític com en el sistema mediàtic. Els mitjans de comunicació, i molt especialment els grans canals de televisió, es veieren obligats a afrontar aquesta situació excepcional per tal de mantenir informats els seus públics. En aquest sentit, l'excepcionalitat atorgà una preeminència absoluta a les fonts del Govern espanyol en el subministrament de la informació. Al costat dels altres mitjans, les grans cadenes de televisió van assumir un protagonisme indiscutible en la construcció pública del relat de la tragèdia humana i del conflicte polític, així com en l'adjudicació de responsabilitats per la gestió de la informació disponible.

Vista la transcendència i l'excepcionalitat dels fets sobre la informació i la programació televisiva, *Quaderns del CAC* presenta, en aquest número doble, una anàlisi àmplia i completa de la cobertura mediàtica de l'atemptat de Madrid i les hores posteriors fins a la jornada electoral. Aquest número, se serveix d'una explotació analítica més àmplia de les dades utilitzades pel Consell en l'elaboració de l'informe *Les informacions televisives de l'atemptat de Madrid del dia 11 de març i dels esdeveniments posteriors fins a les eleccions espanyoles del dia 14 de març*, presentat al Parlament de Catalunya el 6 d'abril.

El monogràfic, elaborat íntegrament pels serveis del CAC, s'obre amb un article de contextualització política del conseller Joan Botella ("Els idus de març: crisi política, crisi dels mèdia?"), i continua amb dos articles de contextualització teòrica i metodològica, a càrrec, respectivament, d'Andreu Casero ("Els

mitjans de comunicació davant l'11-M: la construcció d'un 'cas excepcional'") i de Carles López ("Metodologia i processos de disseny de l'informe sobre els atemptats de l'11-M a Madrid"). Els dos articles següents, a càrrec de Carmina Puig i de Laura Rodas examinen el comportament de les cadenes els dies 11 i 12 de març pel que fa a la programació ("Programació televisiva de l'11 i el 12 de març") i a la informació ("La informació televisiva els dies 11 i 12 de març"). En els tres últims articles, Isabel Sánchez centra l'anàlisi en el dia de reflexió ("La programació i la informació televisives del dia de reflexió"), Anna Estrada en l'aparició dels actors ("Els actors en la pantalla") i Carmen Ortín en la nit electoral del 14-M ("La informació dels resultats del 14-M"). Finalment, la secció 'Observatori' inclou un article de Martí Petit sobre "Wi-fi. L'oportunitat per a una amplada de banda mundial" i un informe de Fernando Carderera, "Política científica i tecnològica de Finlàndia: noves tecnologies i societat de la informació a Finlàndia".

Quaderns del CAC, núm. extraordinari "Informe de l'audiovisual a Catalunya 2003"

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya presenta anualment al Parlament un informe en què recull l'evolució del sector audiovisual a Catalunya i que s'estructura en quatre blocs principals. El primer capítol analitza quines han estat les iniciatives públiques per regular la indústria audiovisual. En aquest sentit, la intervenció pública durant el 2003 va anar encaminada a afavorir el procés de la digitalització, com ho mostren les concessions de TDT i DAB atorgades pel Govern de la Generalitat. Per la seva banda, el Govern de l'Estat va regular, per mitjà de la Llei d'acompanyament als pressupostos del 2003, la transició a la

tecnologia digital de les televisions locals, així com les incompatibilitats accionàries dels grups de comunicació, establint una major flexibilitat.

Algunes d'aquestes decisions van comportar malestar en el sector, especialment a la fràgil televisió local que, amb la normativa fixada, es convertia en el "motor" de la digitalització. En l'àmbit europeu, destaca la revisió de la Directiva de Televisió sense Fronteres per tal d'adequar-la al nou context digital. Aquesta revisió es du a terme a través d'una consulta pública dels agents implicats, i tracta, com a primeres qüestions, la publicitat i la protecció dels menors.

Tot seguit, els capítols segon i tercer descriuen l'oferta televisiva i radiofònica, així com la situació dels operadors principals i l'estructura de la demanda i els mercats. Per concloure, el quart capítol avalua la situació d'Internet i l'impacte que té en la societat.

Aquest informe 2003 eixampla l'exploració amb set apèndixs vinculats a recerques especialitzades en àmbits habitualment poc aprofundits o que han representat una inflexió en el panorama audiovisual de Catalunya. El primer annex fa referència a la producció de telefilms a Catalunya. El segon analitza la cobertura televisiva de la guerra a l'Iraq. L'annex tercer s'ocupa de la programació de la ràdio local a Catalunya. A continuació, el quart apèndix revisa la producció discogràfica a Catalunya, mentre que el cinquè tracta la cobertura informativa a Internet de les eleccions municipals al Parlament de Catalunya. L'annex sis repassa l'evolució de la producció independent d'animació audiovisual a Catalunya entre l'any 1998 i el 2003. Finalment, s'inclou un darrer apèndix sobre la qualitat de la llengua de la televisió en català.

www.audiovisualcat.net/publicacions/informe2003.html

Decisions del CAC

Decisió 27/04 (resum) **sobre l'anunci *Gelatina Royal***

1. El 13 de maig de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La reclamant considera que el fet de presentar una situació d'ingestió d'un producte alimentari i, seguidament, que un nen pugui aixecar un cotxe no és una representació adient per als menors.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació atès que considera que l'anunci presenta una exageració publicitària en clau d'humor, amb la finalitat de demostrar l'energia que proporciona el producte que es publicita.

b) Comunicar aquesta decisió a la persona interessada.

Decisió 28/04 (resum) **sobre el programa *Entre línies*, emès per TV3 el 10 de maig de 2004 a les 22.24 hores**

1. L'11 de maig de 2004, una persona formula una reclamació per correu electrònic en relació amb el programa esmentat. La persona reclamant considera denigrant el tracte contra la comunitat magribina representat en el reportatge del programa *Entre línies* dedicat a les forces especials dels mossos d'esquadra, ja que entén que en la situació mundial actual no s'hauria de criminalitzar un col·lectiu com a potencials terroristes i també considera que els exemples podien haver estat molt variats i no optar fàcilment per gent "de fora de casa".

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació atès que les expressions a les quals pot fer referència la persona reclamant han estat dites per una de les persones entrevistades i, per tant, no representen la línia editorial del programa. D'altra banda, es considera que el contingut del reportatge, entès de manera global, és divers i no criminalitzador de persones o col·lectius determinats.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a la persona interessada i a Televisió de Catalunya.

Decisió 29/04 (resum) **sobre l'anunci *Budweiser***

1. El juny de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que la falca publicitària és discriminatòria envers les dones.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

- a) El Consell desestima les reclamacions perquè entén que l'anunci no conté elements de discriminació ni d'incitació a la violència envers les dones, sinó que empra l'exageració en la representació d'una situació com a recurs publicitari.
- b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Televisió de Catalunya.

Decisió 30/04 (resum)
sobre l'anunci *Control*
Adapta

1. El mes de juny de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants manifesten la seva estranyesa per l'emissió d'un anunci de preservatius durant una pausa publicitària entre sèries d'animació. Consideren que l'emissió de l'anunci hauria de respectar l'horari protegit.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

- a) El Consell desestima la reclamació perquè considera que en el contingut de l'anunci no hi ha imatges ni missatges susceptibles de perjudicar el desenvolupament dels menors i, per tant, no s'incompleix la normativa sobre horari de protecció a la infància i l'adolescència.
- b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Televisió de Catalunya.

Decisió 31/04
sobre l'anunci *Iberdrola*
energia verda

1. El 3 de novembre de 2003, l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor de Barcelona trasllada una reclamació del senyor Jordi Miralles i Ferrer, apoderat de la Fundació Terra, en relació amb l'anunci esmentat. L'entitat reclamant manifesta que l'empresa Iberdrola va iniciar una campanya en premsa i televisió dedicada a promoure el que anomenen *energia verda* i considera que les expressions que es fan servir en l'anunci objecte de la reclamació suposen un engany perquè: no hi ha cap assecador que pugui fer flors mentre asseca els cabells; no hi ha cap màquina d'afaitar que estimuli els cervells a córrer pels boscos; no hi ha cap làmpada capaç de reproduir els esquiroles per tal que incrementin la seva població forestal, i, finalment, cap televisió pot fer que el cel sigui més net. Així mateix, el reclamant fa constar que la utilització per part d'una companyia de subministrament elèctric del concepte d'*energia verda* pot provocar que la ciutadania el confongui amb un producte legal i regulat com és l'*electricitat verda*, la finalitat de la qual és promoure l'energia renovable neta. En el cas d'Iberdrola, el reclamant considera que aquesta empresa no fa constar que estigui auditada i ofereixi electricitat verda com a producte sotmès a la regulació europea que exigeix el compliment d'una sèrie de compromisos, sinó que només introdueix missatges i imatges del medi ambient que no responen a la normativa vigent. Demana la retirada de la campanya publicitària en els mitjans de comunicació, així com de totes les tanques i espais públics i que l'empresa responsable sigui sancionada i obligada a fer

públic el significat del que s'anomena *electricitat verda*.

2. L'11 de novembre de 2003 es demana informació al director general d'Energia i Mines del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya sobre el tema plantejat en l'argumentació de l'entitat reclamant.

3. El 5 de desembre de 2003 es rep la resposta, via fax, de la Direcció General d'Energia i Mines, en la qual informa que actualment no està legalment definida ni l'electricitat verda ni l'energia verda i especifica la normativa on es defineixen i regulen les energies renovables.

4. El 24 de febrer de 2004 es demana al nou director general d'Energia, Mines i Seguretat Industrial més concreció sobre la informació rebuda, a fi i efecte de tenir elements suficients per tal de resoldre la reclamació.

5. El 10 de maig de 2004, la Direcció General d'Energia i Mines, comunica que la Comissió Nacional d'Energia (CNE), com a organisme regulador del sector energètic estatal, ha fet públic un informe sobre les campanyes publicitàries d'energia verda, fruit de l'expedient informatiu tramitat per la CNE, amb l'objecte d'examinar les campanyes de venda d'*energia verda* aparegudes a diversos mitjans de comunicació i desenvolupades per diverses empreses elèctriques i analitzar la seva compatibilitat amb la normativa sectorial i amb les normes de protecció dels consumidors i usuaris. S'analitza l'informe de la CNE, del qual es desprèn que la publicitat que fa Iberdrola pot induir a engany als consumidors i consumidoras.

6. El 17 de maig de 2004 se sol·licita un informe a l'Àrea Jurídica per tal de determinar si l'anunci d'Iberdrola presenta un supòsit de publicitat enganyosa, el qual es lliurat el 22 de juny.

7. L'argument de l'anunci està narrat en veu en *off*, s'hi succeeixen una sèrie d'imatges carregades de simbolisme en un entorn de muntanyes i cascades; també apareixen imatges de persones joves, així com un aerogenerador, identificatiu de l'energia eòlica. Predominen els colors blaus i verds i tot l'anunci està acompanyat amb una música de fons que es pot considerar relaxant.

La veu en *off* diu: "Ara, cada cop que t'afaitis o que et dutxis tindràs cura del medi ambient, perquè ara Iberdrola t'ofereix l'*energia verda*, la primera 100% renovable. Que pots tenir a casa teva. Ja! Apunta't a l'energia verda Iberdrola".

L'anunci s'acaba amb l'eslògan següent: "Iberdrola: volem ser la teva energia". Imatge del logotip de la companyia elèctrica i sobreimpressió d'un número de telèfon de contacte.

9. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell estima la reclamació, considerant que l'anunci vulnera la normativa vigent i, per tant, constitueix un supòsit de publicitat enganyosa atès que pot induir a error o engany respecte l'origen de l'energia denominada verda, ja que s'informa als consumidors i consumidoras que l'energia verda contractada prové exclusivament de fonts 100% renovables, com l'aigua, el

sol o el vent, i que és 100% respectuosa amb el medi ambient i 100% ecològica. Amb l'anterior referència es fa creure als clients que hi ha una relació directa entre l'energia generada a través de les fonts renovables i la que es pot contractar mitjançant la companyia elèctrica Iberdrola.

b) El Consell entén que aquest és un supòsit de publicitat enganyosa i, per tant, il·lícita. En aquest sentit, i en el supòsit que es tornés a emetre l'esmentada campanya publicitària, s'instaura l'operador de televisió a no emetre el contingut de l'espot mentre no s'adeqüi a la legislació vigent.

c) Comunicar aquesta decisió a la Fundació Terra, a l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor de Barcelona i a Televisió de Catalunya.

Decisió 32/04 (resum)
sobre l'anunci *Renault Coupé Cabriolet*

1. Durant els mesos de juny i juliol de 2004, tres persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que l'anunci és sexista i no s'hauria d'emetre dins de la franja horària de protecció de la infància i l'adolescència.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions perquè entén que l'anunci no conté elements que puguin vulnerar la dignitat de les dones, tot i que considera que sí que es recorre a l'ús d'estereotips de gènere que la publicitat hauria d'evitar, de manera general, aplicant les recomanacions que sobre aquesta matèria s'han elaborat des de diferents instàncies tant institucionals com no governamentals.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Televisió de Catalunya.

Decisió 33/04 (resum)
sobre l'anunci *Cresta Rosa*

1. El 29 de juny de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La reclamant manifesta que els protagonistes de l'anunci del vi rosat Cresta Rosa no tenen l'edat suficient per anunciar begudes alcohòliques i també considera que es mostra un comportament erroni.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació perquè entén que l'anunci no incompleix la normativa vigent, atès que es publicita un producte d'una graduació alcohòlica inferior als 20 graus centesimals i la informació sobre la graduació (12,5°) apareix sobreimpressionada en la pantalla.

b) Pel que fa la l'edat dels protagonistes, el Consell entén que no es pot considerar que l'anunci presenti menors consumint begudes alcohòliques ni, tampoc, que el públic al qual s'adreça si-

gui el dels menors d'edat.

c) Comunicar aquesta decisió a la persona interessada

Decisió 34/04 (resum)
sobre l'anunci *Parc d'atraccions Tibidabo*

1. El mes de juny de 2004, tres persones formulen una reclamació en relació amb el l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que l'anunci és negatiu per a l'educació del jovent i representa una manca de respecte envers el professorat.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions perquè entén que l'anunci no inclou elements que es puguin considerar contraproductius per a l'educació dels joves ni que vulnerin la dignitat del col·lectiu docent, sinó que empra l'exageració com a recurs publicitari amb la finalitat de promocionar la nova atracció del parc d'atraccions i fa un paral·lelisme en clau d'humor sobre la teoria de la gravitació universal i les sensacions que proporciona l'atracció en caure al buit en fraccions de segon.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades.

Decisió 35/04 (resum)
sobre el programa *Afers exteriors*, emès per TV3 el 9 de juny de 2004, a les 21.55 hores.

1. El 10 de juny de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb el programa esmentat. La persona reclamant considera que els comentaris d'incredulitat del conductor del programa eren ofensius envers la religió.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació perquè entén que en el programa analitzat no hi ha elements que puguin ser considerats irrespectuosos o ofensius vers les confessions religioses i considera que aquest capítol segueix una estructura i un to similars a la resta d'emissions del programa *Afers exteriors*.

b) Comunicar aquesta decisió a la persona interessada i a Televisió de Catalunya.

Decisió 36/04 (resum)
sobre l'anunci de la targeta de crèdit *Infinít de Caixa Catalunya*

1. El mes de juny de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que l'eslògan de l'anunci "Ho veus, ho vols, ho tens" fomenta el consumisme entre el jovent.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions, perquè entén que qualsevol comunicació publicitària té com a objectiu promoure de manera directa o indirecta la contractació de béns o serveis i, per tant, fomentar la compra dels productes i/o serveis que s'anuncien.

b) Pel que fa al foment del consumisme, la legislació vigent en matèria publicitària només estableix com a límit, el fet de "no incitar directament els infants i adolescents a la compra d'un producte o d'un servei" en aquells missatges publicitaris destinats expressament a la població infantil. En aquest sentit, en l'anunci objecte de la reclamació, el Consell entén que no va adreçat als infants i/o adolescents, sinó als joves amb un cert grau d'independència i amb recursos econòmics. Tot i així, el Consell considera que les entitats que tenen finalitats d'obra social i els operadors de televisió que han de complir els principis de servei públic haurien de tenir especial cura del contingut dels missatges que transmeten més enllà del mer foment del consum del producte que publiciten.

c) Comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Televisió de Catalunya.

Decisió 37/04 (resum)
sobre l'anunci de televenda
Masster Plus

1. El mes de juny de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants manifesten que aquest tipus de missatges publicitaris no s'haurien d'emetre en horari protegit.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació perquè considera que les imatges i les escenes que es mostren en l'anunci no perjudiquen el desenvolupament físic, mental o moral dels menors, per la qual cosa es poden emetre en horari protegit.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Citytv.

Decisió 38/04 (resum)
sobre l'anunci Vodafone
Life

1. El 12 de juliol de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La persona reclamant manifesta el seu desacord amb la representació que mostra l'anunci afirmant que provoca sentiments d'angoixa i de patiment innecessaris.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació perquè considera que les imatges de l'anunci representen situacions clarament exagerades i, com a conseqüència, difícilment poden ser creïbles o incitar a comportaments antisocials entre les persones teleespectadores.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a la persona interessada.

Decisió 39/04 (resum)
sobre l'anunci Renault
Espace

1. El mes de juliol de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren intolerable que per anunciar un cotxe s'hagin d'utilitzar situacions com introduir una peixera dins d'un microones i creuen que s'haurien de visionar els anuncis abans d'emetre'ls per televisió.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions perquè entén que l'escena susceptible de ferir la sensibilitat de les persones teleespectadores va acompanyada d'una sobreimpressió on s'indica que és "Ficció publicitària", per la qual cosa, les persones poden percebre que és una seqüència exagerada i fictícia, amb la finalitat de corroborar el missatge publicitari.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades i a Televisió de Catalunya.

Decisió 40/04 (resum)
sobre l'anunci
Renault Clio

1. El mes de juliol de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que el contingut de l'anunci incita a la violència.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions perquè considera que les imatges que es mostren en l'anunci són clarament exagerades i irrealistes i que, com a conseqüència, difícilment poden ser imitables i incitar a la violència les persones teleespectadores.

b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades.

Decisió 41/04 (resum)
sobre l'anunci Sunsilk

1. Els mesos d'agost i setembre de 2004, tres persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que el contingut de l'anunci és ofensiu i discriminatori per a les dones i inclou escenes d'assetjament en un àmbit laboral.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima les reclamacions perquè entén que l'anunci no conté elements que puguin vulnerar la dignitat de les dones i tampoc no inclou continguts susceptibles de ser considerats actes d'assetjament.

b) Tot i així, el Consell considera que en l'anunci sí que es recorre a l'ús d'estereotips de gènere. Estereotips que la publicitat hauria d'evitar, de manera general, aplicant les recomanacions que sobre aquesta matèria s'han elaborat des de diferents instàncies tant institucionals com no governamentals.

c) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades.

Decisió 42/04 (resum)
sobre l'anunci *Quaderns*
Oxford

1. L'1 de setembre de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La persona reclamant considera que el contingut de l'anunci és altament violent.
2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:
 - a) El Consell desestima la reclamació considerant que les imatges que es mostren a l'anunci són clarament irrealistes i inimitables i, en conseqüència, no poden induir a comportaments violents.
 - b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a la persona interessada.

Decisió 43/04 (resum)
sobre l'anunci *Renault*
Megane

1. El mes de setembre de 2004, dues persones formulen una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. Les persones reclamants consideren que el contingut de l'anunci és vexatori per a les persones i de mal gust.
2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:
 - a) El Consell desestima les reclamacions ja que considera que l'anunci objecte de reclamació es contextualitza dins d'una campanya publicitària amb supòsits semblants i recorre a l'exageració com a recurs humorístic i publicitari, la qual cosa es fa constar durant tota la durada de l'anunci informant les persones telespectadores amb la sobreimpressió "Ficció publicitària". S'entén, per tant, que no s'hi inclouen continguts que puguin vulnerar la dignitat de les persones.
 - b) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a les persones interessades.

Decisió 44/04 (resum)
sobre l'anunci *Bio Century*

1. El 3 de setembre de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La persona reclamant manifesta que l'aparició de noies molt primes en l'anunci pot agreujar el problema social existent sobre l'anorèxia.
2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:
 - a) El Consell desestima la reclamació perquè entén que l'anunci no fomenta comportaments perjudicials per a la salut ni conté cap referència explícita a la pèrdua de pes, ni a la disminució de la fam, ni a la sensació de sacietat, sinó que només fa referència a suposades sensacions que poden sentir les persones amb la finalitat de promocionar el producte que es publicita.
 - b) Amb tot i això, el Consell entén que en l'anunci objecte de reclamació sí que es recorre a l'ús d'estereotips de gènere emprant exclusivament models femenins per oferir aquests tipus de productes. Estereotips que la publicitat hauria d'evitar, de manera general, aplicant les reco-

manacions que sobre aquesta matèria s'han elaborat des de diferents instàncies tant institucionals com no governamentals.

c) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a la persona interessada i a Televisió de Catalunya.

**Decisió 45/04 (resum)
sobre l'anunci Aspirina
Bayer**

1. El 23 de setembre de 2004, una persona formula una reclamació en relació amb l'anunci esmentat. La persona reclamant considera que el contingut de l'anunci incita al consum innecessari de medicaments.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació ja que considera que l'anunci publicitari no constitueix un risc per a la salut o seguretat de les persones i la informació que es proporciona no incita al consum innecessari d'aspirines.

b) El Consell entén que la informació que es facilita a les persones consumidores mitjançant la pantalla blava, on s'indica que cal llegir les instruccions del medicament i consultar el farmacèutic, pot contribuir a una utilització racional dels medicaments.

c) El Consell acorda comunicar aquesta decisió a la persona interessada.

**Decisió 46/04 (resum)
sobre la sèrie Majoria
absoluta, emesa pel TV3
el 30 de setembre de 2004
a les 21.35 hores**

1. L'1 d'octubre de 2004, el senyor Albert i Ferrer Piñol, com a president de l'associació ADEMM, Usuaris de Salut Mental, formula una reclamació en relació amb el programa esmentat. El reclamant considera que el capítol conté escenes en què es tracta de manera despectiva la gent que té problemes de salut mental.

2. El Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya emet la decisió següent:

a) El Consell desestima la reclamació atès que no s'observen elements de menyspreu envers els malalts mentals. La sèrie presenta, en forma de comèdia, situacions exagerades i extrapolades de la realitat, a fi i efecte de mostrar les dificultats de la convivència entre persones.

b) Comunicar aquesta decisió a la persona interessada i a Televisió de Catalunya.

Consell de l'Audiovisual de Catalunya
Notícies i Documents, núm. 7, desembre de 2004

President:
Francesc Codina i Castillo

Secretari general:
Manel Feu i Manso

Direcció i coordinació editorial:
Sylvia Montilla

Redacció:
Soledat Balaguer, Mònica Gasol, Xavier Margarit, Martí Petit,
Carme Rincón, Anna Maria Santapau, Xavier Vilalta

Correcció lingüística:
Meritxell Cucurella-Jorba

Consell editorial:
Fernando Rodríguez Madero, Joan Manuel Tresserras

Maquetació:
Tere Montilla



**Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya**



Generalitat de Catalunya

Entença, 321
08029 Barcelona
Tel. 93 363 25 25
Fax 93 363 24 78
audiovisual@gencat.net
www.audiovisualcat.net
